

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ३]

गुरुवार, जानेवारी ५, २०१७/पौष १५, शके १९३८

[पृष्ठे ६, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २.— महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.	पृष्ठे १—६
--	---------------

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ५ जानेवारी २०१७.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. II OF 2017.

AN ORDINANCE

**FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA
LAND REVENUE CODE, 1966.**

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

१९६६ चा **आणि ज्याअर्थी,** यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये
महा. ४१. आणखी सुधारणा करण्याकरिता, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी
परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

(१)

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९६६ चा महाराष्ट्र आला आहे) याच्या कलम ४२क नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :— १९६६ चा महा. ४१.
अधिनियम क्रमांक ४१ यामध्ये कलमे ४२ख व ४२ग समाविष्ट करणे.

अंतिम विकास योजना क्षेत्रात समाविष्ट केलेल्या जमिनीसाठी जमीन वापरातील रूपांतरणाची तरतूद. “४२ब. (१) कलमे ४२, ४२अ, ४४ आणि ४४अ यांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महाराष्ट्र १९६६ चा महा. ३७.
प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या तरतुदीनुसार कोणत्याही क्षेत्रामध्ये अंतिम विकास योजना प्रसिद्ध केल्यावर, जर पोट-कलम (२) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे रूपांतरण कर, अकृषिक आकारणी आणि लागू असेल तेथे, नजराणा किंवा अधिमूल्य, किंवा इतर शासकीय देणी यांचा भरणा केला असेल तर, अशा क्षेत्रात समाविष्ट असलेल्या कोणत्याही जमिनीचा वापर हा, अशा विकास योजनेतील वाटप, आरक्षण किंवा निर्देशन या स्वरूपात दर्शविलेल्या वापरात रूपांतरित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल आणि अशा विकास योजनेनुसार अनुज्ञेय असलेल्या वापरासाठी अशा जमिनीच्या वापराकरिता कलम ४२ किंवा कलम ४४ अन्वये, कोणतीही स्वतंत्र परवानगी घेण्याची आवश्यकता असणार नाही:

परंतु, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकास २०१७ चा (यात यापुढे, या कलमात ज्याचा निर्देश “ प्रारंभाचा दिनांक ” असा करण्यात आला आहे) किंवा त्यापूर्वी एखादी महा.
अंतिम विकास योजना अगोदरच प्रसिद्ध केली असेल त्याबाबतीत, जर पोट-कलम (२) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे अध्या २.
रूपांतरण कर, अकृषिक आकारणी आणि लागू असेल तेथे, नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यांचा भरणा केला असेल तर, अशा विकास योजनेच्या क्षेत्रामध्ये समाविष्ट असलेली कोणतीही जमीन ही, अशा अंतिम विकास योजनेमधील अशा जमिनीसंबंधातील वाटप, आरक्षण, किंवा निर्देशन या स्वरूपात दर्शविलेल्या वापरात रूपांतरित करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.

(२) कोणत्याही क्षेत्रात अंतिम विकास योजना प्रसिद्ध केल्यावर आणि, जेथे अंतिम विकास योजना अगोदरच प्रसिद्ध करण्यात आली असेल तेथे, प्रारंभाच्या दिनांकानंतर, जिल्हाधिकारी, या बाबतीत केलेल्या अर्जावरून किंवा स्वतःहून, कलम ४७अ मध्ये नमूद केलेल्या दराने रूपांतरण कर आणि त्या विकास योजनेत दर्शविलेल्या वापराच्या आधारे, अशा जमिनीची अकृषिक आकारणी निर्धारित करील किंवा निर्धारित करण्याची व्यवस्था करील आणि त्याबाबतचा भरणा करण्यासाठी संबंधित भोगवटादाराला त्याबाबतची एक नोटीस देईल :

परंतु, अशी जमीन, भोगवटादार वर्ग दोन म्हणून धारण केली असेल त्या बाबतीत, जिल्हाधिकारी, ज्याद्वारे अशा जमिनीस तशी मंजुरी दिली असेल ते दस्तऐवज आणि संबद्ध कायदे, नियम आणि ज्याद्वारे अशी जमीन नियंत्रित केली असेल असे शासकीय आदेश यांची देखील तपासणी करील आणि जर अंतिम विकास योजनेत दर्शविलेल्या वापरातील रूपांतरण त्याअन्वये अनुज्ञेय असेल तर, जिल्हाधिकारी, आवश्यक असेल त्या त्या वेळी, अशा रूपांतरणास परवानगी देणाऱ्या सक्षम प्राधिकरणाची पूर्वमान्यता घेतल्यानंतर शासनाच्या विशेष किंवा सर्वसाधारण आदेशांप्रमाणे, अशा रूपांतरणाबद्दल देय असलेला नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी तसेच, आणखी उपरोक्त रूपांतरण कर आणि अकृषिक आकारणीची रक्कम निर्धारित करील आणि भरणा करण्यासाठी भोगवटादाराला ती कळवील आणि जर त्याबाबतचा भरणा त्या भोगवटादाराने केला असेल तर, जिल्हाधिकारी, त्या बाबतचा भरणा केल्याच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या कालावधीच्या आत, नियमान्वये विहित केलेल्या नमुन्यात त्याला सनद देईल. सनद देण्यात आल्यावर, उपरोक्त प्रमाणे भरणा केल्याच्या दिनांकापासून, अकृषिक वापरात रूपांतरण करण्यात आले असल्याचे दर्शविणारी आवश्यक ती नोंद अधिकाराभिलेखात करण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, या संबंधात केलेल्या अर्जावरून या पोट-कलमाखालील कार्यवाही हाती घेण्यात आली असेल त्या बाबतीत, रूपांतरण कर व अकृषिक आकारणी आणि जेथे जेथे लागू असेल तेथे, शासनाच्या प्रचलित आदेशानुसार नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यापोटी शासनाला देय असलेली रक्कम, निर्धारित केल्यानंतर,—

(क) भोगवटादार वर्ग-एक म्हणून धारण केलेल्या जमिनीच्या बाबतीत अर्ज केल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत ;

(ख) वर्ग-दोन भोगवटादार म्हणून धारण केलेल्या जमिनीच्या बाबतीत,—

(एक) जेथे जिल्हाधिकारी, आपल्या स्तरावर अशा जमिनीच्या वापरातील बदलासाठी परवानगी देण्यास सक्षम असेल तेथे, अर्जाच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत ;

(दोन) अशा रूपांतरणास किंवा वापरातील बदलास परवानगी देण्यास सक्षम असणाऱ्या प्राधिकरणाची ज्या दिनांकास जिल्हाधिकाऱ्याला परवानगी मिळाली असेल त्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत,

संबंधित भोगवटादाराला नोटीस देण्यात येईल :

परंतु तसेच, या कलमाअन्वये एखाद्या जमिनीच्या केलेल्या अकृषिक आकारणीत आवश्यक असेल तेथे नियोजन प्राधिकरणाने दिलेल्या विकास कामाच्या परवानगीनुसार सुधारणा करण्यात येईल, आणि त्या प्रयोजनासाठी प्रत्येक प्रकरणामध्ये अशी परवानगी देण्यात आल्यापासून किंवा त्यात सुधारणा केल्यापासून, कोणतीही असल्यास ३० दिवसांच्या आत, जिल्हाधिकाऱ्याला अशा विकास कामाच्या परवानगीची एक प्रत सादर करणे हे, नियोजन प्राधिकरणासाठी अनिवार्य असेल :

परंतु तसेच, जर शासनाने विकास योजनेत सुधारणा किंवा फेरबदल केला असेल तर त्या विकास योजनेत दर्शविलेल्या वापराच्या आधारे जमिनीच्या केलेल्या अकृषिक आकारणीत सुधारणा करण्यात येईल आणि त्याचा एक परिणाम म्हणून विकास योजनेत दर्शविलेल्या जमिनीच्या वापरात अशी सुधारणा किंवा फेरबदल केल्याच्या दिनांकापासून बदल होईल :

परंतु तसेच, या पोट-कलमाअन्वये, **चलान**, किंवा रूपांतरण कर प्रदानाची पावती, अकृषिक आकारणी व **नजराणा** किंवा अधिमूल्य व इतर शासकीय देणी यांबाबतचा भरणा केल्याची पावती ही, अंतिम विकास योजनेत दर्शविलेल्या अकृषिक वापरामध्ये जमीन रूपांतरित केली असल्याचा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल आणि त्याबाबतीत आणखी कोणताही पुरावा आवश्यक असणार नाही.

(३) विशिष्ट प्रयोजनासाठी कलम ३१ किंवा ३८ अन्वये, शासनाने दिलेल्या कोणत्याही जमिनीस किंवा संबद्ध कायद्यान्वये शासनाने संपादित केलेल्या व कोणत्याही व्यक्तीला, संस्थेला किंवा कंपनीला वापराकरिता सुपूर्द केलेल्या कोणत्याही जमिनीस किंवा विकास योजनेतील कोणत्याही आरक्षणाखाली असलेल्या, परंतु, नियोजन प्राधिकरणाने किंवा समुचित प्राधिकरणाने संपादित न केलेल्या कोणत्याही जमिनीस, पोट-कलमे (१) व (२) मधील कोणतीही गोष्ट लागू होणार नाही.

४२क. (१) ज्या क्षेत्रासाठी प्रारूप प्रादेशिक योजना तयार करण्यात आली असेल आणि अशा प्रारूप प्रादेशिक योजनेबाबतची आवश्यक ती नोटीस यथोचितरीत्या **राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात आली किंवा अशी प्रादेशिक योजना मान्य करण्यात आली असेल आणि ती **राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात आली असेल अशा क्षेत्रात जमीन स्थित असेल त्या बाबतीत जर या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार, रूपांतरण कर व अकृषिक आकारणी आणि भोगवटादार वर्ग-दोन म्हणून धारण केलेल्या जमिनीच्या बाबतीत, शासनाचे प्रचलित आदेश आणि कायद्याच्या संबद्ध तरतुदी यानुसार अशा रूपांतरणासाठी आकारलेला **नजराणा** किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यांचा भरणा केला असेल

प्रारूप प्रादेशिक योजनेमध्ये अंतर्भूत असलेल्या जमिनीकरिता जमीन वापराच्या रूपांतरणासाठी तरतूद.

आणि, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या कलम १८ अन्वये अशा जमिनीबाबत आधीच विकास कामाची परवानगी दिलेली असेल तर, तेव्हा कलम ४२ किंवा कलम ४४ च्या प्रयोजनांसाठी अशा जमिनीच्या वापरास, तत्सम अकृषिक वापरामध्ये रूपांतरित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल.

(२) ज्या क्षेत्रासाठी प्रारूप प्रादेशिक योजना किंवा प्रारूप विकास योजना तयार करण्यात आली असेल, आणि अशा प्रारूप प्रादेशिक योजनेबाबतची किंवा प्रारूप विकास योजनेबाबतची आवश्यक ती नोटीस **राजपत्रात** यथोचितरीत्या प्रसिद्ध करण्यात आली असेल किंवा अशी प्रादेशिक योजना मान्य करण्यात आली असेल आणि ती **राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात आली असेल त्या बाबतीत, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ चा १९६६ याच्या कलम १८ अन्वये जिल्हाधिकाऱ्याकडून किंवा उपरोक्त अधिनियमाच्या तरतुदीन्वये नियोजन प्राधिकरणाकडून महा. ३७. देण्यात आलेल्या शेत-इमारत बांधण्याच्या परवानगीस, अशा शेत-इमारतीसाठी कलम ४१ अन्वये अभिप्रेत असलेली परवानगी असल्याचे मानण्यात येईल.”.

सन १९६६ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
४१ याच्या कलम
४८ ची सुधारणा.

३. उक्त संहितेच्या कलम ४८ च्या पोट-कलम (७) मध्ये, “पाचपट इतकी” या मजकुराऐवजी, “पाचपट पर्यंत” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

अडचण दूर
करण्याचा
अधिकार.

४. (१) या अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ १९६६ चा याच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासनास, प्रसंगानुरूप, ती महा. ४१. अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी, त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटेल अशी, या अध्यादेशाच्या तरतुदींशी विसंगत नसलेली कोणतीही गोष्ट, **राजपत्रात** प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे, करता येईल.

(२) पोट-कलम (१) खाली काढण्यात आलेला प्रत्येक आदेश, तो काढण्यात आल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहासमोर ठेवण्यात येईल.

निवेदन.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. ४१) याचे कलम ४२ हे, जमीन वापराचे रूपांतरण व जमिनीच्या अकृषिक वापराची परवानगी यांच्याशी संबंधित आहे.

कोणत्याही क्षेत्रासाठी शासनाने महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ (१९६६ चा महा. ३७) अन्वये एकदा, विकास योजना अंतिमरीत्या अधिसूचित केली असेल तर, विकास योजनेच्या आणि संबंधित विकास नियंत्रण विनियमांच्या तरतुदीनुसार अशा क्षेत्रातील जमीनधारकांना, त्यांच्या जमिनीचा वापर करण्याची परवानगी प्राप्त होते. त्यामुळे महसूल अधिकाऱ्यांनी, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम ४२ व कलम ४४ यांच्या तरतुदीन्वये, अशा जमिनीच्या वापराचे रूपांतरण करण्याची परवानगी द्यायची किंवा नाही याविषयी स्वतंत्रपणे तपासणी आणि निर्णय करण्याची आवश्यकता नसते. म्हणून, जेथे विकास योजना अंतिमरीत्या प्रसिद्ध करण्यात आली असेल तेथे, भोगवटादार वर्ग-दोन म्हणून धारण केलेल्या जमिनीच्या बाबतीत लागू असेल त्याप्रमाणे, जर रूपांतरण कर, अकृषिक आकारणी आणि नजराणा किंवा, अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यांचा भरणा केला असेल तर, त्या जमिनीस, विकास योजनेत अनुज्ञेय असेल त्या वापरात रूपांतरित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात यावे, असे प्रस्तावित करण्यात आले आहे, आणि त्यानुसार जिल्हाधिकारी, आवश्यक असेल अशी, सक्षम प्राधिकरणाची पूर्व परवानगी घेतल्यानंतर, जमीनधारकाने केलेल्या अर्जावरून किंवा स्वतःहून, भोगवटादार वर्ग-दोनच्या जमिनी या बाबतीत, लागू असेल असा नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यांसह, अशा जमिनीचा रूपांतरण कर व अकृषिक आकारणी निश्चित करील, आणि अशा जमीनधारकाला अशा देणी भरणा करण्याची सूचना देईल असे प्रस्तावित केले आहे. एखाद्या जमीनधारकाने केलेल्या अर्जाच्या आधारे, ही प्रक्रिया सुरू करण्यात आली असेल त्या बाबतीत, असा रूपांतरण कर, अकृषिक आकारणी यांसह आवश्यक असल्यास, नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी चुकते करण्याबाबतची सूचना ही, भोगवटादार वर्ग-एक च्या जमिनीच्या बाबतीत, जमीनधारकाचा अर्ज प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत आणि भोगवटादार वर्ग-दोनच्या जमिनीच्या बाबतीत, सक्षम प्राधिकरणाची परवानगी मिळाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत देण्यात यावी. जर रूपांतरण कर, अकृषिक आकारणी आणि नजराणा किंवा अधिमूल्य आणि इतर शासकीय देणी यांचा भरणा केला असेल तर, असा भरणा केल्याबद्दलच्या चलानास किंवा पावतीस, अशा जमिनीला अकृषिक वापरामध्ये रूपांतरित करण्यात आले असल्याबद्दलचा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल. विकास योजनेच्या पुनरीक्षणानुसार, अशा जमिनीच्या अकृषिक आकारणीत सुधारणा करण्याचेदेखील प्रस्तावित केले आहे.

एखादी जमीन ही, ज्या क्षेत्राकरिता प्रारूप प्रादेशिक योजना तयार करण्यात आली असेल आणि त्याबाबतीत आवश्यक ती नोटीस यथोचितरीत्या प्रसिद्ध करण्यात आली असेल अशा क्षेत्रात स्थित असेल त्या बाबतीत, किंवा अशी प्रादेशिक योजना मान्य करण्यात आली असेल व **राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात आली असेल त्याबाबतीत असे प्रस्तावित करण्यात आले आहे की, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या कलम १८ अन्वये, अशा जमिनीबाबत एकदा विकासाची परवानगी देण्यात आली असेल, आणि जर रूपांतरण कर व अकृषिक आकारणी आणि भोगवटादार वर्ग-दोन म्हणून धारण केलेल्या जमिनीच्या बाबतीत, नजराणा किंवा अधिमूल्य व अशा रूपांतरणासाठी लादण्यात आलेली अन्य शासकीय देणी यांचा भरणा करण्यात आला असेल तर, अशा जमिनीच्या वापरास, संबंधित अकृषिक वापरामध्ये रूपांतरित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात यावे. अशा प्रकरणांत, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम ४२ व ४४ अन्वये कोणतीही स्वतंत्र परवानगी घेण्याची आवश्यकता असणार नाही.

त्याचप्रमाणे, ज्या क्षेत्रासाठी प्रारूप प्रादेशिक योजना किंवा प्रारूप विकास योजना तयार करण्यात आली असेल आणि त्याबाबत आवश्यक ती नोटीस प्रसिद्ध करण्यात आली असेल अशा क्षेत्रात एखादी जमीन स्थित असेल त्याबाबतीत, किंवा अशी प्रादेशिक योजना मान्य करण्यात आली असेल व **राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात आली असेल त्याबाबतीत महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याच्या कलम १८ अन्वये जिल्हाधिकाऱ्याकडून, किंवा नियोजन प्राधिकाऱ्याकडून शेत-इमारत बांधण्यासाठी देण्यात आलेली परवानगी ही, अशा शेत-इमारतीसाठी महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम ४१ अन्वये अभिप्रेत असलेली परवानगी असल्याचे मानण्यात यावे असेही प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

त्यानुसार, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये नवीन कलमे ४२ व ४२ क समाविष्ट करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. उक्त संहितेमध्ये उपरोक्त प्रस्तावित तरतुदींचा समावेश केल्याने, उपरोल्लिखित परिस्थितीत स्वतंत्र अकृषिक परवानगी घेण्याची आवश्यकता असणार नाही. जेणेकरून, जमीनधारकाचा व प्रशासनाच्या वेळेची व श्रमाची बचत होईल आणि त्यामुळे औद्योगिकीकरणात सुलभता आणता येईल.

२. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. ४१) याच्या कलम ४८ मध्ये, खाणी व खनिजे यावरील शासनाच्या हक्काबाबतची तरतूद आहे.

खनिजाचे बेकायदेशीररीत्या उत्खननाचा किंवा वाहतुकीचा धोका टाळण्याच्या दृष्टीने, उक्त संहितेच्या कलम ४८ मध्ये सुधारणा करून त्याद्वारे, खनिजांचे बेकायदेशीर उत्खनन किंवा वाहतूक यांबद्दलची शास्ती, अशा बेकायदेशीररीत्या उत्खनन किंवा वाहतूक केलेल्या खनिजाच्या बाजारमूल्याच्या तीन पटीवरून त्याच्या बाजारमूल्याच्या पाचपटी पर्यंत वाढविण्यात आली आहे.

तथापि, शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, शास्ती बसविण्याच्या संबंधात कोणताही धरबंध नसल्यामुळे अगदी किरकोळ स्वरूपाच्या अनियमिततेच्या बाबतीतदेखील, अशा अनियमिततेमध्ये गुंतलेल्या खनिजाच्या बाजारमूल्याच्या पाचपटी एवढी शास्ती वसूल केली जाते. म्हणून, ज्या खनिजाच्या उत्खननासंबंधीची व वाहतुकीसंबंधीची कोणतीही अनियमितता निदर्शनास आली असेल त्या खनिजाच्या बाजार-मूल्याच्या पाचपटीएवढी शास्ती बसविण्याची तरतूद करून त्याद्वारे, उक्त कलम ४८ ची सुधारणा करणे शासनास इष्ट वाटते.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. ४१) यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे. म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,

दिनांक १ जानेवारी २०१७.

चे. विद्यासागर राव,

महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मनु कुमार श्रीवास्तव,

शासनाचे प्रधान सचिव.